

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

[Beszámoló nemzetközi munkaértekezletről \(EWGLI\)](#)

[Fertőző betegségek adatai](#)

Aerobiológiai jelentés

(lásd: www.antsz.hu/oki/nekap/pollen)

[Impresszum](#)

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

BESZÁMOLÓ AZ EUROPEAN WORKING GROUP FOR LEGIONELLA INFECTIONS (EWGLI) 16. MUNKAÉRTEKEZLETÉRŐL - BILTHOVEN, HOLLANDIA

A Legionella Fertőzések Európai Munkacsoportja (EWGLI) 1986-ban alakult, és 1987-től indította el az utazással kapcsolatos legionellózisok európai surveillance rendszerét. A rendszerben résztvevő országok 1993-tól jelentenek adatokat a területükön előforduló legionellózis megbetegedésekről. Egységes elvek és forma alapján adatlapokon szolgáltatják adataikat a londoni központú munkacsoportnak. A jelentett epidemiológiai és mikrobiológiai adatok tartalmazzák az esetek számát, terjedési mód szerinti osztályozását (közösségben szerzett, nosocomiális, utazással kapcsolatos, ismeretlen), az esetek nem és kor szerinti megoszlását, a betegséget okozó baktérium – amennyiben tenyésztéssel diagnosztizálták – species nevét, szerotípusát, szubtípusát, stb.

A munkacsoport 1993 és 1999 között több mint 10 000 esetet regisztrált. 1993-ban még csak 19 ország, míg 1999-ben már 28 ország jelentett, és 2 136 legionellózis megbetegedés került a nyilvántartásba. Ennek alapján 1999-ben Európában az egymillió lakosra számított megbetegedések száma 5,4 volt.

A munkacsoport kiemelt figyelmet fordít az utazással kapcsolatos legionellózisokra. 2000-ben 31 ország összesen 38 centruma vett részt az utazással kapcsolatos legionellózisok surveillance rendszerében (e rendszerben nem csak európai országok vesznek részt, hanem néhány olyan ország is, mely nem Európa területén található, de jelentős célpontja az európai turizmusnak, pl.: Tunézia, Marokkó). 2000-ben az információs rendszer 1987-es beindítása óta a legnagyobb esetszámot, 347 utazással összefüggő megbetegedést jelentettek. A megbetegedések 18%-a a felderített 26 clusterhez (ugyanazon helyen 6 hónapon belül előfordult ismételt megbetegedés) tartozott. Ezen eseteket tekintve a férfi-nő arány 2,7:1 volt, és a legnagyobb számban az 50-59 év közöttiek betegedtek meg. A halálozási arány 6,3%-nak bizonyult, mely igen magas, de alacsonyabb az előző években tapasztaltnál.

Utazással kapcsolatos, **Legionella** okozta megbetegedést a 2000. évben 18 ország jelentett, a legtöbbet Hollandia (101), az Egyesült Királyság, majd Franciaország.

A munkacsoportnak jelentett esetek diagnózisát 74%-ban vizeletből történő antigén kimutatással, 10%-ban a kórokozó kitenyésztésével is alátámasztották. A PCR-alapú kimutatás 1-2% körüli volt.

A munkacsoport választott vezetősége javaslatot terjesztett elő az

adatbázissal kapcsolatban alkalmazott epidemiológiai alapfogalmak definíciójának megváltoztatására. A legtöbb eset sporadikus, azonban megkülönböztetett figyelmet fordítanak az azonos helyen (szállodában, kempingben, fürdőben, stb.) előforduló, ismétlődő megbetegedéseknek.

A tanácskozáson több előadás foglalkozott a **Legionella pneumophila 1-es** szerotípusú törzsek molekuláris biológiai vizsgálatával.

Az értekezlet utolsó napja az EWGLI munkaülése volt, ahol több fontos elvi és szervezeti kérdés napirendre került. Az Európai Parlament és a Tanács 1998. szeptember 24-i 2119/98/EK határozatának jegyében a munkacsoport kezdeményezte a hivatalos európai legionellózis surveillance rendszeré alakulását **Legionet** névvel. A vezetőség megfogalmazta a **Legionet** működési szabályzatának tervezetét és az együttműködőkkel szemben támasztott követelmények irányelveit. A tanácskozáson Dr. Kádár Mihály tartott előadást, „Bognár Csaba, Kádár Mihály, Szántó Zoltán: Legionellosis and building services engineering in Hungary” címmel.

A tájékoztatást adta: Bognár Csaba OEK Bakteriológiai osztály
Legionella Referencia Laboratórium
Kádár Mihály OKK-OKI, Vízhigiénés osztály
Vizbakteriológiai laboratórium

Szerkesztőségi megjegyzés: Magyarország az EWGLI-hez 1998-ban csatlakozott, de az érdemi kapcsolatfelvétel csak ez évben történt meg.

A hazai legionellózis surveillance rendszer fejlesztése érdekében az alábbi feladatok érdemesek kiemelésre:

Nemzeti Legionella Munkacsoport létrehozása, működtetése;

Környezethigiénés, diagnosztikai és kezelési útmutató kidolgozása;

Az utazással kapcsolatos legionellózis surveillance-rendszer követelményeinek hazai teljesítése;

A klinikai laboratóriumi diagnosztika fejlesztése, különös tekintettel a „vizelet antigén” kimutatására és a kórokozó kitenyésztésére irányuló vizsgálatok számának növelése;

A Nemzeti Legionella Reference Laboratórium fejlesztése, a molekuláris biológiai módszerek bevezetése, fejlesztése, ennek keretében a hazai izolátumok molekuláris biológiai vizsgálata, jellemzése, a hazai Legionella törzsek antibiotikum érzékenységének vizsgálata.

A klinikusok, házi orvosok folyamatos tájékoztatása és a járványügyi adatok rendszeres ismertetése, közzlése.

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

28/2001.sz.heti jelentés (weekly report)

(2001.07.09 – 2001.07.15.)

Betegség Disease	a 28. héten (week)			az 1 - 28. héten (week)		
	2001.07.09- 2001.07.15.	2000.07.10- 2000.07.16.	Medián 1995-1999	2001.	2000.	Medián 1995- 1999
Typhus abdominalis	-	1	-	-	1	1
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	205	302	686	3144	3760	8675
Dysentery	4	4	20	125	209	548
Dyspepsia coli	2	4	2	56	69	92
Egyéb E.coli enteritis	1	-	•	54	56	•
Campylobacteriosis	152	142	•	3145	3126	•
Yersiniosis	-	-	•	63	37	•
Enteritis infectiosa	824	873	•	18644	20909	•
Hepatitis infectiosa	10	18	32	382	605	950
AIDS	-	1	-	6	12	16
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	1	-	•	8	9	•
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	1	1	1
Scarlatina	39	33	39	2513	3288	3358
Morbilli	1	1	1	10	5	19
Rubeola	1	5	2	68	77	143
Parotitis epidemica	4	1	5	128	180	195
Varicella	562	363	•	30515	28381	•
Mononucleosis inf.	24	20	22	751	696	505
Legionellosis	1	1	•	51	7	•
Meningitis purulenta	8	7	•	168	231	•
Meningitis serosa	5	7	3	66	106	62
Encephalitis infectiosa	5	4	11	60	52	65
Creutzfeldt-J.-betegség	1	•	•	5	•	•
Lyme-kór	65	41	•	499	407	•
Listeriosis	-	-	•	4	-	•
Brucellosis	-	1	-	2	1	1
Leptospirosis	-	1	-	40	37	11
Tularemia	1	3	3	24	65	65
Tetanus	-	1	-	2	7	5
Vírusos haemorrh. láz	-	-	•	5	4	•
Malaria*	-	-	-	8	8	5
Toxoplasmosis	1	4	2	108	149	167

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

() 2001. június 1-től jelentendő (notifiable since 01.06.2001)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2001.07.17

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2001. július 9 - 15. közötti** időszakban bejelentett heveny fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

A gyakoribb **enterális bakteriális fertőző megbetegedések** száma alig változott az előző hetihez képest, de az előző év azonos hetéhez viszonyítva mérsékelten több **campylobacteriosis** került a nyilvántartásba. A **salmonellosis** és a **dysenteria** járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint az 1995-1999. években.

A héten egy salmonellosis járványról érkezett jelentés: **Tizzaszentimrén** (Jász-Nagykun-Szolnok megye), egy család és szomszédai, összesen tíz személy által július 9-én nyers tojással dúsított túrós palacsinta elfogyasztását követően minden személy megbetegedett lázas enteritisben. A megbetegedések súlyos lefolyásúak voltak, valamennyi beteg állapota kórházi ápolást igényelt. A betegek székletéből, a palacsinta és a nyers tojás mintájából **S.Enteritidis** tenyésztett ki.

Az előző hetihez képest közel negyedével emelkedett az **enteritis infectiosa** bejelentések száma, a legtöbb esetet Békés és Győr-Moson-Sopron megyében regisztrálták. A héten és az év eleje óta jelentett esetek száma kevesebb volt az előző év azonos időszakában nyilvántartottnál.

A **virális hepatitisek** járványügyi helyzete kedvezően alakult, a bejelentések száma a 27. hetinél és a korábbi években regisztrálnál is alacsonyabb volt.

A **légúti terjedésű fertőző betegségek** csoportjában a **varicella** bejelentések száma csökkent az előző hetihez képest, de a betegség járványügyi helyzete kedvezőtlenebb volt, mint az előző év azonos hetében. A **rubeola** és a **mumpsz** járványügyi helyzete kedvezően alakult. Egy Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei hatéves gyermek június 26-án kezdődött **morbilli** megbetegedése került a héten a nyilvántartásba. Az esettel összefüggő további kanyaró megbetegedésekre is fény derült.

Az idegrendszeri fertőző betegségek közül az előző heti hattal szemben nyolc **meningitis purulenta** eset került a nyilvántartásba, meningitis epidemica megbetegedést nem jelentettek. Az **encephalitis infectiosa** esetek száma nem tért el lényegesen a korábbi hetekben ill. az előző év azonos időszakában regisztrálttól. A fertőző agyvelőgyulladás megbetegedések közül kettő **kullancsencephalitis** volt, melyeket ismert természeti gócos területekről (Somogy és Zala megye) jelentettek.

A **Lyme-kór** bejelentések száma az előző hetihez képest ötödével emelkedett. Ebben az évben ezen a héten regisztrálták a legtöbb megbetegedést. A fővárosból és Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből jelentették a legtöbb esetet. A betegség járványügyi helyzete az előző évinél kedvezőtlenebbül alakult.

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

28/2001.sz.heti jelentés (weekly report)

(2001.07.09 – 2001.07.15.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	19	-	18	44	3	10	88	4	-	11
Baranya	5	-	7	26	-	-	7	2	1	-
Bács-Kiskun	22	-	10	37	-	1	25	1	1	2
Békés	12	-	16	91	1	2	24	1	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	3	1	8	61	-	-	36	-	2	10
Csongrád	16	1	11	72	-	-	52	5	-	-
Fejér	11	-	8	26	-	2	19	1	-	-
Győr-Moson-Sopron	9	-	14	93	1	4	23	-	-	5
Hajdú-Bihar	15	-	9	15	-	2	24	-	-	-
Heves	4	-	3	41	1	-	20	2	1	6
Jász-Nagykun-Szolnok	18	1	1	67	-	3	17	-	-	-
Komárom-Esztergom	2	-	2	6	-	-	12	2	-	-
Nógrád	2	-	5	24	-	-	18	-	-	7
Pest	11	1	5	47	1	4	42	-	1	7
Somogy	4	-	4	27	-	5	27	2	1	5
Szabolcs-Szatmár-Bereg	12	-	11	14	-	-	33	2	-	-
Tolna	16	-	9	37	-	-	23	2	1	3
Vas	9	-	4	19	2	1	23	-	-	4
Veszprém	11	-	4	59	1	3	38	-	-	-
Zala	4	-	3	18	-	2	11	-	-	5
Összesen (total)	205	4	152	824	10	39	562	24	8	65
Előző hét (previous week)	194	2	159	669	15	38	637	27	6	54

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

***Az Epidemiológiai Információs Hetilap (Epinfo) a
Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.***

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a Johan Béla Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az Epinfo minden héten pénteken kerül postázásra.

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ
1966 Budapest, Pf. 64., Telefon: 215-8027, 476-1383, 476-1224
Telefax: 476-1223

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál arra hivatkozni kell.

mb. Országos Tisztifőorvos
Dr. Pintér Alán

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő:

Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Szerkesztők:

Dr. Csohán Ágnes

Dr. Krisztalovics Katalin

Dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztők:

Lendvai Gyuláné

Kissné Sponga Zsuzsa

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X